

Α. Θέμα Γ' 6: Μια εύνοια ή καταδίκη της τύχης εντάσσει τον καθένα μας, μετά τη γέννησή του, σε ορισμένο οικογενειακό και ευρύτερα κοινωνικό περιβάλλον, το οποίο, σε μεγάλο βαθμό, προσδιορίζει τη μόρφωσή μας και, γενικότερα, την κοινωνική μας εξέλιξη. Να εξετάσεις πώς επιδρά το κοινωνικό περιβάλλον στη μόρφωσή μας αναλύοντας παραδείγματα ανθρώπων που ανήκουν σε διαφορετικά κοινωνικά επίπεδα. Υπάρχουν τρόποι, στη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα, να γεφυρωθεί το χάσμα και να γίνει πράξη η αρχή: ίσες ευκαιρίες για όλους στην εκπαίδευση;

β. Θέση διαπιστωμένη από το θέμα (ουσία του περιεχομένου): Η διατύπωση αυτή βάζει το μαθητή μπροστά σ' ένα πρόβλημα και του δίνει μερικά στοιχεία, δείχνοντάς του και μια κατεύθυνση για διερεύνηση. Η πρώτη πρόταση παρέχει τη δυνατότητα να ανακαλέσει ορισμένες εμπειρίες (παραστατικό υλικό) από το κοινωνικό περιβάλλον και τις γνώσεις του από το σχολείο (Πολιτική αγωγή, σύνταγμα, κοινωνιολογία, ιστορία, φιλοσοφία κ.ά.). Ακόμα το πρόβλημα έχει και ορισμένους περιορισμούς που πρέπει ο μαθητής να διερευνήσει, καθώς επίσης και μία προσωπική κριτική τοποθέτηση. Όμως το θέμα έχει και ένα νοησιαρχικό χαρακτήρα και μπορεί να μη λειτουργήσει σαν πρόκληση.

γ. Ουσία του περιεχομένου: ίσες ευκαιρίες για όλους στην εκπαίδευση (με όλους τους περιορισμούς που τίθενται στο θέμα).

δ. Ανάλυση του θέματος με βάση το προβληματισμό του:

α. - Η γέννηση του ατόμου και η τυχαία ή ευνοϊκή ένταξή του σ' ένα ορισμένο περιβάλλον.

β. - Το περιβάλλον αυτό είναι οικογενειακό πρώτα, και μετά κοινωνικό.

γ. - Η ευρύτητα του κοινωνικού περιβάλλοντος και πώς προσδιορίζει τη μόρφωση και την κοινωνική εξέλιξη.

δ. - Μόρφωση και κοινωνική εξέλιξη του ατόμου σε συνδυασμό με το περιβάλλον που αναπτύχθηκε πιο πάνω.

Τα σημεία α, β, γ, δ, αποτελούν τη διαπιστωμένη θέση και θα πρέπει να μη περάσουν ασχολίαστα.

Άρα ο πρόλογος ή η αρχή της έκθεσης θα είναι σχετική με τον προβληματισμό αυτό και θα κινείται από την παραπάνω διαπιστωμένη θέση, η οποία φυσιολογικά θα πρέπει να αναπτυχθεί σαν προσωπική κρίση στο θέμα.

ε. - Η επίδραση του κοινωνικού περιβάλλοντος στη μόρφωση αποτελεί τη βάση εξέτασης του προβλήματος.

Το πρόβλημα θα πρέπει να εξεταστεί κριτικά με επιχειρήματα, που θα βγαίνουν μέσα από παραδείγματα ανθρώπων που ανήκουν σε διαφορετικά κοινωνικά επίπεδα.

παραδείγματα: πλούσιος-πτωχός, εργοδότης-εργαζόμενος, νέος-γέρος, άνδρας-γυναίκα (η αναφορά τους είναι καθαρά ενδεικτική και όχι προκαθορισμένη).

στ. - Η σημερινή κοινωνική πραγματικότητα δημιουργεί χάσμα ανάμεσα στα επίπεδα αυτά που προαναφέρθηκαν, άρα υπάρχει ανισότητα στη μόρφωση.

Εδώ: θα πρέπει να δικαιολογηθεί η θέση αυτή με βάση την προσωπική κρίση και επιχειρηματολογία.

ζ. - Επειδή η αρχή του θέματος είναι: ίσες ευκαιρίες για όλους, θα πρέπει να λειτουργήσει έτσι που να χρειαστεί να συμπληρωθεί το περιεχόμενο με τους τρόπους που θα κάνουν τη θεωρητική άποψη πρακτική.

Τρόποι: θα λεχθούν αξιολογικά και με επιχειρήματα από την καθημερινή πραγματικότητα.

η. - Ο επίλογος, που θα κλείνει την έκθεση, θα έχει όλα τα στοιχεία που ξεκίνησαν το θέμα.

στ. Χρησιμοποίηση βοηθημάτων με προκαθορισμένα πρότυπα: Συνδυάζονται οι έννοιες οικογένεια-κοινωνία-μόρφωση-εξέλιξη-περιβάλλον-παιδεία-εκπαίδευση-ανθρώπινες ιδιότητες (η αναφορά τους είναι ενδεικτική και όχι απόλυτη). --

2. Κοινωνιολογικό πρόβλημα: Κοινωνική πραγματικότητα και άνισες ευκαιρίες στην εκπαίδευση. Η παιδεία και το περιβάλλον: επιδράσεις, εξελίξεις, αντιφάσεις. --

Η. Βιβλιογραφία βελίδας: Κοινωνιολογία, Γ' Λυκείου. Γιώργος Κρικιώνης-Φιλολόγος